

РЕШЕНИЕ

№ 3380

гр. София, 07.07.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 7 състав, в публично заседание на 30.05.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова и при участието на прокурора Христозова, като разгледа дело номер **7860** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на Ж. Г. Г. от гр.Д, У. „В, понастоящем в Затвора в гр.Б., ЕГН * срещу М. на П.,с която претендира неимуществени вреди в размер на 100 000 лв. за преживените от него унижения на човешкото му достойнство, нечовешко отношение и изтезание от страна на служители на МП за периода 21.12.1999г. до 17.02.2009г.,ведно с лихвата за забава върху претендираната главница в размер на 50 000 лв.,считано от датата на увреждането да настоящия момент. В исковата молба се твърди,че ищецът за периода 21.11.1999г. до 17.02.2009 г. е бил настанен и е излежавал присъда в Затвора гр.В..Според изложените в исковата молба твърдения,за периода 21.11.1999г. до 27.06.2003г. ищецът е бил настанен с площ около 12 кв.м.,без течаща вода и заедно с 8-10 души в едно помещение,което било в разрез с правилата на ЕКПЧ. За периода 27.06.2003г. до 17.02.2009г. бил преместен в по-малка К. от 6 кв.м. при идентични условия.Излагат се твърдения,че били нарушено правото му на лична хигиена,с оглед възможността да използва банята на всеки 15 дни само,което му причинявало нечовеко неудобство и унижение. Посочва, че ответникът МП чрез Главна дирекция „Изпълнение на

наказанията” не е осъществил контрол и ръководство на местата за лишаване от свобода, с което са нарушени правата му с оглед на бездействието на затворническата администрация на Затвора в гр.В., довело до понесени от ищеца болки и страдания, унижение и т.н. във връзка с условията в мястото за лишаване от свобода, където е търпял присъда за процесния период. .

Ответникът М. на П. оспорва исковата молба. Подробни съображения излага в писмено отговор изх.№ 10032/07.12.2010г., в които посочва, че липсват каквито и да било доказателства в подкрепа на твърденията на ищеца, както и прави възражение за изтекла погасителна давност за периода 21.11.1999г. до 19.10.2005г. Излага доводи, че условията, при които се настаняват лишените от свобода в затворите не могат да определят като „административна дейност” във връзка с изпълнение на наказанията, както и да се квалифицират като „административно обслужване” или „административни услуги” по смисъла на & 1 , т.1 от Закона за администрацията.

Представителят на С Градска прокуратура изразява становище за неоснователност на предявения иск.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, I отделение, 7 състав като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

По делото не се спори от ответника, че ищецът е осъден на „Лишаване от свобода” до живот, като за периода 21.11.1999г. до 17.02.2009г. е търпял наказанието си в Затвора –В..

Разпитан в качеството си на свидетел Н. И. Ш. твърди, че през периода 2003 – 2009г. бил заедно с ищеца в една Г.. Последният в резултат на лошите условия, описани в молбата – липса на санитарен възел и течаща вода, пиене на вода от бутилката, която да му стига за миене на ръцете, очите и зъбите, липсата на аспирация, къпане два пъти месечно и ходене по нужда в кофа в килията, станал раздразнителен, спрял да яде и имал проблеми с очите. Според твърденията на св.Ш. ищеца направил и два опита за самоубийство.

Свид. И. Х. М. твърди, че по време на част от няколкократния си престой в затвора –В. познава ищеца Г. още от 2001 година. Описва килиите като тесни, задушни, с по 8-10 човека в тях с липса на аспирация и вентилация. Св. М. с обясненията си заявява, че не може да каже точно как това се е отразило на ищеца, но заел само, че Ж. Г. пиел към 40-50 хапчета.

Съдът, при така установената фактическа обстановка, прави следните правни изводи:

Съгласно чл.203 ал.2 от АПК, за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. По силата на общата препращаща разпоредба на чл. 144 от АПК, за неуредените в този дял въпроси се прилага Гражданският процесуален кодекс. Съгласно чл. 154 ал.1 от ППК, всяка страна е длъжна да установи

фактите, на които основава своите искания или възражения.

От релевираните в исковата молба фактически обстоятелства, на които се основава искът и неговият петитум, следва да се приеме, че се търси отговорност на Държавата за вреди, причинени от административни органи, при и по повод административна дейност, с правно основание чл. 1 от ЗОДОВ.

Касателно възражението на ответника за изтекла погасителна давност за претендираното обезщетение за периода 21.11.1999г. до 19.10.2005г. настоящият състав намира същото за неоснователно по следните съображения:

С оглед липсата на специална разпоредба в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) респ. ЗОДВПГ/ в сила към процесния период/ по отношение на давността се прилага общата разпоредба на чл. 110 от Закона за задълженията и договорите и давността за предявяване на иск срещу държавата е 5 /пет/ години. Началният момент, в който започва да тече давностния срок за предявяване на иска е решението или актът, с който се отменят или обявяват за незаконосъобразни, съответните актове, действия или бездействия.

Съгласно т. 4 от ТР № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС, по тълк. гр. д. № 3/2004 г., „погасителната давност за предявяване на иска за обезщетение за вреди, причинени от незаконни действия или бездействия на административни органи тече от момента на преустановяването им“. Погасителната давност за исковете за обезщетения за вреди по ЗОДОВ е общият петгодишен давностен срок по Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). В процесния казус началният момент, от който е започнал да тече давностният срок за вземането за присъждане на обезщетение за вреди спрямо държавата е този, който съвпада с деня, в който е преустановено действието. В конкретния случай момента на преустановяване на действието е 17.02.2009г., а именно датата, на която ищецът е преместен от Затвора –В. в Затвора Б.. В този смисъл не може да се приеме, че е погасена възможността за реализиране на исковите претенции на Ж. Г. Г. поради изтичане на общия петгодишен давностен срок.

В този смисъл предявеният иск е допустим, но неоснователен.

Ищецът е изложил твърдения, че администрация на Затвора- гр.В., чрез незаконосъобразни бездействия, с оглед неосъществена правно-регламентирана административна дейност, му е причинила вреди, които държавата следва да обезщети чрез органите, от чиито действия и бездействия са настъпили тези вреди, ЗОДОВ доразвива принципа, че всеки дължи обезщетение за вредите, което е причинил виновно другиму, като създава облекчен ред за ангажиране на отговорността на държавата за вредите, причинени на нейните граждани от органите на администрацията при изпълнение на правно-регламентирана административна дейност. Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като искът се предявява срещу органите по чл.1 и чл.2, от чиито незаконни

актове, действия или бездействия са причинени вредите - чл.7 ЗОДОВ. Обезщетението е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице - чл.4 ЗОДОВ. За да възникне правото на обезщетение, е необходимо да са налице следните кумулативни предпоставки: 1. вреда - имуществена или морална (реално причинена или пропусната полза); 2.незаконособразен акт, незаконособразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата (или общината); 3. изпълнение на административна дейност, т.е. вредата да е настъпила от незаконособразния акт, действие или бездействие на органа или длъжностното лице при или по повод изпълнение на административна дейност и 4. пряка и непосредствена причинна връзка между незаконособразния акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

За да възникне право на обезщетение, е необходимо ищецът да докаже наличието на следните кумулативни предпоставки: настъпила вреда в правната сфера на ищеца, която включва реално причинени щети и пропуснати ползи, незаконособразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, вредата трябва да е настъпила в резултат на незаконособразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, вредата да е настъпила при или по повод изпълнение на административна дейност и да е налице пряка и непосредствена причинна връзка между незаконособразното действие и бездействие и настъпилата вреда.

Съдът счита, че в процесния случай не са налице предпоставки за ангажиране отговорността на ответника.

Със Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража /Обн., ДВ, бр. 25 от 3.04.2009 г., в сила от 1.06.2009 г./, се урежда изпълнението на наказанията, наложени от съдилищата с влезли в сила съдебни актове, както и правното положение на лица, задържани под стража по реда на НПК. През периода 21.11.1999г. до 17.02.2009г. , за който се сочи, че са извършени незаконособразните бездействия от страна на ответника са действали Закон за изпълнение на наказанията /ЗИН/ -отм. ,ДВ, бр.25 от 03.04.2009г., в сила от 01.06.2009г./ и ППЗИН.

Няма законова разпоредба съгласно, която да следва през цялото денонощие да се предоставя течаща вода на лишените от свобода и задържани под стража. Свид. Ш. твърди, че лишените от свобода в това число и ищеца са ползвали шише с вода в килията. Позволеното съгласно т.5, б. „в” от Приложение №2 към чл. 61а, ал. 2 ППЗИН, шише от 1,5 л. за съхраняване на вода и използването му в случай на нужда не е било забранено, напротив както ищеца, така и свидетелите сочат, че са ползвали такива. В тази част съдът намира, че не е допуснато незаконособразно бездействие, като не е осигурена течаща вода във всяко едно помещение, което от своя страна да е довело до увреждане на ищеца.

Съгласно чл. 173, т.4 от ППЗИН, на настанените в следствените арести се осигуряват: по възможност - пряк достъп до дневна светлина, температура 18-24

градуса, осветление, вентилация или климатизация, самостоятелна стая, жилищна площ от 4 до 6 кв. м, санитарен възел и други условия за поддържане на лична хигиена и спазване на санитарните изисквания. По аналогия разпоредбата е приложима и в местата за лишаване от свобода, в случая Затвора - В..

Чрез свидетелски показания е установено, че достъп до питейна вода е осигуряван, макар и в регламентирани часове. Тоалетна също се е ползвала при извеждане на лишения от свобода от килията, като през останалото време е ползвана като такава кофа в килията. Ищецът сочи, че помещенията, в които е бил настанен са били с размери 6 кв.м., обстоятелство, което е видно и от обясненията на свидетелите Ш. и М.Т.е. предоставените помещения са били в размери близки до нормативноустановените, поради което не следва, че е допуснато незаконосъобразно бездействие или действие от страна на администрацията.

И в двете килии е имало прозорец, като дори и да се приеме, че дневната светлина не е била достатъчна за четене и се е налагало да се ползва изкуствена такава, осветление безспорно е било осигурено в килията. В разпоредбата на чл. 173 т.4 от ППЗИН е посочено, че по възможност се осигуряват изброените условия, от което следва, че не е извършено неправомерно действие или бездействие от страна на администрацията на ответника, в случай, че не са предоставени в пълен обем тези условия.

Свидетелите не сочат конкретни здравословни проблеми на ищеца. Свид. Ш. твърди, че в следствие на условията в Затвора Г. имал проблеми със зъбите и с очите, но доказателства за конкретно заболяване от което да е страдал, както и поставена диагноза и предписано лечение, което да изисква специални условия с оглед благоприятно развитие на оздравителния процес. В този смисъл искането за обезщетение за неимуществени вреди и за тази претенция е неоснователно. Не са представени доказателства за причиняване на физическо страдание или унижаване на човешкото достойнство в противоречие с чл.2 ал.2 от ЗИН, /отм./ или в мястото за лишаване от свобода да не са спазени здравните изисквания, или да липсват необходимите жилищни и комунално - битови помещения по арг. на чл.9 от ЗИН /отм./.

Освен установяване на незаконосъобразни бездействия на административни органи или длъжностни лица на Министерството на П. следва обаче да бъдат свързани в причинна връзка с реално причинени вреди на ищеца, които не са настъпили по негова изключителна вина, а ако има виновно поведение, при отчитане на съпричиняването. Твърденията в исковата молба се свеждат само до това, че ищецът е претърпял неимуществени психически вреди, които не са подкрепени с каквито и да било доказателства за това.

Действително отговорността на държавата и общините за причинените вреди по чл. 1 от ЗОДОВ е обективна, което означава, че не е необходимо ищецът да доказва вината от страна на длъжностното лице. Обективният характер на отговорността означава, че държавата отговаря за вредите, причинени от

нейните органи или длъжности лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са причинени виновно от тях, което отличава този вид отговорност от деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД- При всички положения обаче последица от незаконосъобразната дейност следва да са настъпилите вреди, за да се ангажира отговорността на държавата. Ищецът с този, конто в процеса следва да докаже настъпването на вреди, както и причинната връзка между тях и незаконосъобразните актове, действия или бездействия на административния орган или длъжностни лица.

В конкретния случай по делото ищецът е следвало да докаже по безспорен начин претърпяване на твърдените от него в исковата молба вреди от неимуществен характер. Предвид неустановяване незаконосъобразни действия или бездействия на служителите на М. ни П., които да са в причинна връзка с вреди, последвали за ищеца, искът се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен изцяло.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения на основание чл. 203, ал. 1 от Административно процесуалния кодекс, във връзка с чл. 1, ал. 1 и чл. 4 от Закона за отговорността на Държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, иск от Ж. Г. Г. от гр.Д, У. „В, понастоящем в Затвора в гр.Б., ЕГН * срещу М. на П.,с която претендира неимуществени вреди в размер на 100 000 лв. за преживените от него унижения на човешкото му достойнство, нечовешко отношение и изтезание от страна на служители на МП за периода 21.12.1999г. до 17.02.2009г.,ведно с лихвата за забава върху претендираната главница в размер на 50 000 лв.,считано от датата на увреждането да настоящия момент.

Решението може да се обжалва е касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: